

Sundvolden Hotel – etablert 1648.

Kongsvold Fjeldstue - etablert av kong Eystein på 1100 tallet. Her fra tunet i 1905.

HRRs kåring av Norges eldste hotell: Sundvolden – eller kanskje Kongsvold?

Fortsatt strømmer det på med gode forslag i forbindelse med HRRs forsøk på å kåre Norges eldste hotell. Lenge så det ut til at det første hotellet som ble presentert, Walaker Hotell, også var det eldste. Dette hotellet har vært drevet av familien Nitter Walaker sammenhengende siden 1690. Men det er slett ikke sikkert at dette hotellet stikker av med tittelen Norges eldste. Ikke minst har Sundvolden og Kongsvold meldt seg på!

HRR – Carl Johan Berg (Tekst)

SUNDVOLDEN FRA 1648

Sundvolden Hotel ble nemlig i følge hotellsjef Vidar Hovde etablert så tidlig som i 1648! Dette går frem av tingbøkene fra dette året. Da ble Marthe Krogsrud innberettet til stattholderen for fyll og utskjelling av folk hun satte over sundet. Marte drev som "sundmann" ved siden av å ha et lite bevertningssted / overnattingssted beliggende ved Kroksundet, som er samme stedet som Sundvolden, hvor Sundvolden Hotel ligger idag.

KONGSVOLD FRA 1100...

Kongsvold Fjeldstue har også meldt seg på i kampen om tittelen. Dette stedet ble etablert av kong Eystein på 1100 tallet (!) under navnet Nystugu. Kongsvold fikk godkjenning som fjellstue i 1673. De eldste husene her er fra 1720 (alt ble brent i 1718) og i spisesalen har det vært servert mat hvert år siden 1720. Kongsvold drives idag som et historisk hotell og tar imot gjester fra nær og fjern i perioden fra februar til november. Dagens drivere, Ellen og Knut J. Nyhus, mener det har vært sammenhengende drift siden etableringen på 1100 tallet. Først som Sælehus, den tids DNT-hytter, så som fjellstue (fjellstuestatus fra 1673), så brannen i 1718 (Den store nordiske krig), begrenset drift i 1718 - 1720, videre sammenhengende drift fra 1720 til idag,

IKKE SÅ ENKELT

Muligens er det ikke fullt så enkelt å kåre Norges eldste hotell som HRR først forestilte seg. Definisjonsproblematikken melder seg raskt: Hva er et

hotell – til forskjell fra enklere overnattings tilbud? Og hva slags dokumentasjon bør kreves når det gjelder tidspunktet for oppstart og sammenhengende drift? Flere norske gjestgiverier og hoteller kan føre sin historie tilbake til skystasjoner på 1600-tallet. For eksempel hadde det vært drevet skystasjon på Bolkesjø siden 1624 da Bolkesjø Hotel ble åpnet i 1881. Kanskje må HRR søke assistanse hos fag-historikere for å kunne slå fast hvilket hotell som fortjener tittelen Norges eldste.

Uansett har HRR mottatt mange spennende forslag og innspill. Et av dem kom fra Victoria Hotel i Stavanger. Dette var et hotell i særklasse da det ble åpnet. Endelig hadde byen fått sitt etterlengtede "luksushotell" som skulle gjøre det mulig å ta opp kampen om turistene med Kristiania og Bergen. Men med åpningsdato den 14 juli år 1900 er dette hotellet nesten for "nytt" å regne sammenlignet med Walaker, Sundvolden og ikke minst Kongsvold. Adskillig eldre er gjestgiveriet på Balholm som daterer seg tilbake til 1752. Gjestgiveriet ble kjøpt i 1877 av Sigurd Kviknes oldefar som bygget det første hotellet sitt i 1890. Det ble da hetende Kviknes Hotel. Foreslått er også Utne Hotel i Hardanger, som ble oppført i 1722 og ifølge forslagsstilleren er "Norges eldste hotell med sammenhengende drift i samme bygning". Om ikke Fru Haugans Hotel i Mosjøen er Norges eldste, er hotellet sannsynligvis eldst i Nord-Norge, med sammenhengende drift helt siden 1794. HRR håper å kunne foreta den "formelle" kåringen i neste utgave. I mellomtiden tar vi gjerne imot flere forslag og kommentarer!